

Asuinseutuja ja korvenraivausta

Hiismäen kylä sijaitsee Rantasalmen eteläosassa lähellä nykyistä valtatieä no 14. Hiismäen kirjoihin Ruuskasen suku ilmestyi 1600-luvulla. Aiemminkin Ruuskasia on kyllä seudulla asunut, mutta he olivat Tuusmäen Kymmenkunnassa kirjoilla.

Nilsin Kaaraslahden kylä oli yksi Pohjois-Savon vanhimpia asutuksia Juurusveden latvoilla, sen itä- ja pohjoisrannoilla. Kaaraslahteen Ruuskaset näyttävät asettuneen 1600-luvulla. Eniten Ruuskasia asettui Kuopion pitäjän, nykyisen Siilinjärven Kasurilaan. Maaningan Haatalan kylä ja sittemmin Pohjois-Haatala ovat olleet Ruuskasten asuinsijoja 1600-luvulta alkaen.

Laatokan Karjalassa Impilahdella oli Kitelän kylä. Noin sadan metrin korkuiselle Kelivaaralle oli Ruuskasen suku raivannut kauniit viljelmänsä. Impilahdella Ruuskasen sukua asui ennen talvisotaa myös Haukkaselän ja Ruokojärven kylissä.

Kiuruveden Rytken kylässä Ruuskan sukua asui 1700-luvulta alkaen, Kaavin Retusen ja Kortteisen kylissä, Liperin Konttilansalmella, Karjalan Kannaksella Kaukolan pitäjässä sekä naapurikunnassa Hiitolassa sekä Käkisalmen ja Räisälään kuuluneessa Hirvisaassa.

Keski-Suomessa Ruuskan sukua on asunut ainakin 1600-luvulta alkaen Karstulassa ja Viitasaarella Huopanan sekä Keitelepuhjan kylissä, ja myöhemmin Saarijärvellä, Kivijärvellä, Pihtiputaalla sekä Pohjanmaalla Halsualla ja Nivalan Pidisjärvellä. Satakunnassa Ruuskan sukua on asunut Eurajoen Rikantilassa.

Ensimmäiset uudistalot nousivat Rantasalmen seudulle 1200-luvulla. Hämeestä ja Karjalasta tulleet erämiehet kävivät seudulla kyllä jo aiemminkin metsästämissä ja kalastamassa. Uudisasukkaat tulivat Rantasalmelle Suur-Savosta ja Laatokan Karjalasta. Savolaisten siirtymisen erämille mahdollisti aiemmin selvitetty huuhtakaskimenetelmä. Karjalaiset ja savolaiset olivat oppineet tuntemaan Venäjällä käytetyn ruislajikkeen korpi- eli juureisrukiin. Se antoi hyvän sadon havupuumetsään kaadetussa huuhtakaskessa, kun muut lajikkeet menestyivät lehtimetsään kaadetuissa kaskissa.

Väinö Alfred Ruuskanen kertoi kivenraivauksesta Rantasalmen Lahdenkylän Kuosmalassa: ”Alettuani viljellä nykyistä tilaamme vuodelta 1895 peltoalan ollessa 11 hehtaaria ja kaikki oli kivikkoa ja raunioita oli silloin peloilla 43 kappaletta joista aina oli kiusaa kyntäessä ja karitessa. Siihen aikaan ei olla muita työvälineitä kuin Nökköaatra ja risukarhi. Eikö siinä kivikossa luuka olis juossukaan. Niin päätin että kivet ja rauniot pois pelloilta mutta aikaa se on vienä ja monta hikistä työpäivää mennä”.

Tarkempaa tietoa asuinseuduista ja ammatinharjoittajista löytyy Ruuskanen-Ruuska sukukirjan osasta I: Salojen asuttajia, kaskenkaatajia ja Suomen puolustajia jälkipolvineen